

Præsten

PRÆSTEFORENINGENS BLAD >> 111. ÅRGANG

>> 29. JANUAR 2021

>> #4

TEOLOGI I PRAKSIS

Kundskabens træ i
konfirmandundervisningen

SIDE 68

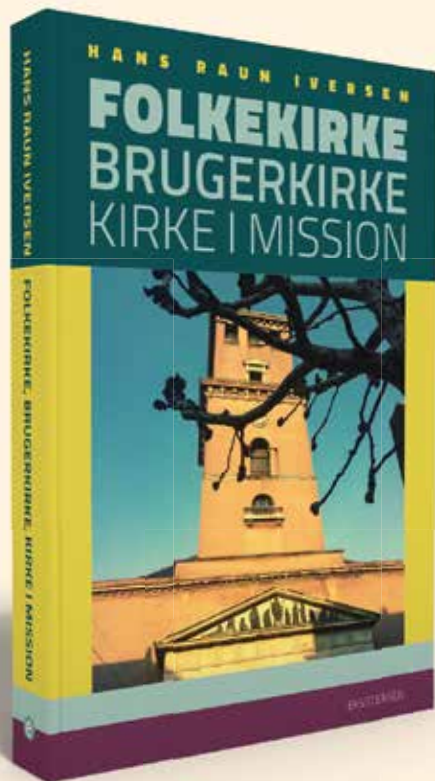
TEOLOGI

Fornuft, gudstro og ateisme

SIDE 72

TEOLOGISK BOGKLUB

MÅNEDENS BOG

Folkekirke, brugerkirke, kirke i mission

Hvem og hvad er folkekirken? Hvordan kommunikerer den? Hvordan servicerer den brugerne? Hvordan er forholdet til staten?

Hans Raun Iversen har brugt et helt liv på at afdække folkekirken og analysere forholdet mellem folk, stat og kirke. Den danske model er helt sin egen, og den sympati og energi, der ligger i det felt, hvor vi sammen skaber levende og relevant kirke, er til stadighed et studie værd. Ved at forske i den særlige relation kan vi værne om et stykke enestående kirke, der besidder det raffinement, at den stort set virker for alle.

Folkekirke, brugerkirke, kirke i mission

Af *Hans Raun Iversen*
Eksistensen | 296 sider

Vejledende pris: 248,-
Bogklubpris: 198,-

Afbestil inden
12. februar
2021

Det er gratis at være medlem af Teologisk Bogklub, og du kan til enhver tid melde dig ud igen.

Læs mere om fordelene på www.eksistensen.dk/teologisk-bogklub eller på www.praesteforening.dk

**Teologisk
Bogklub**

Teologisk Bogklub er et samarbejde mellem Den danske Præsteforening og Eksistensen

AKTUELT**Mere corona-kommunikation efterlyses**

Tekst og foto: Signe Ettrup

SIDE 62

AKTUELT**Stationsbypræst 1:2**

SIDE 64

ANMELDELSE
 Redigeret af Martin Herbst
De syv dyder i går og i dag
 (Lene Skov Opsahl)

SIDE 66

TEOLOGI I PRAKSIS
 »Slip mig, det klistrer!«
 Af Johanne Langkjær Fårup

SIDE 68

TEOLOGI
Fornuftens skæbne mellem gudstro og ateisme
 Af Henrik Bang-Møller

SIDE 72

PRÆDIKENVEJLEDNING
Fastelavns søndag
 Af Leise Christensen

SIDE 75

RUBRIKKER
Fra sekretariatet
Personalia
Ledige stillinger

SIDE 78

SIDE 79

SIDE 80

SPØRGSMÅL OG SVAR**Spørg Præsteforeningen**

SIDE 78

Forsidefoto:

Kundskabens træ, anonymt foto

På denne side:

Anonymt, computergenereret billede af Kundskabens Træ

Årets første møde i Præsteforeningens hovedbestyrelse handlede ikke mindst om corona-kommunikation og -kompetencer. Der er et fyldigt referat fra drøftelserne.

Bibelens syndefaldsberetning med kundskabens træ ligger som en klangbund for flere af ugens tekster, selvom de går vidt forskellige veje.

I klummeserien Teologi i praksis skriver Johanne Langkjær Fårup om Nils Malmros filmklassiker Kundskabens Træ. Hun argumenterer for, at den kan afdække mange virkelighedslag, hvis den bruges i konfirmandundervisningen. Og hun viser hvordan.

Anmeldelsen af en ny antologi om kardinaldyderne ser bogen i forhold til forfatterens tidligere udgivelse om dødssynderne. Dødssynderne er som bekendt en moralteologisk udmøntning af syndefaldets konsekvenser, der trak døden ind i verden.

I ugens teologiske hovedartikel reflekterer Henrik Bang-Møller over den ny ateisme, hvis afsæt er naturvidenskabens tilbagevisning af det klassiske teologiske verdensbillede, hvor syndefaldet ved Kundskabens træ stod centralt.

 Jakob Brønnum
 Redaktør

 Miljømærket tryksag
 5041 0751

Præsteforeningen

MERE CORONA-KOMMUNIKATION EFTERLYSES

TEKST OG FOTO: SIGNE ETTRUP

Håndteringen af julens fejring og de sene udmeldinger blev drøftet som det første på hovedbestyrelsens møde den 18. januar 2020. Ikke mindst drøftede og konstaterede hovedbestyrelsen, at der er behov for, at Kirkeministeriet og biskopperne er mere opmærksomme på at kommunikere om corona - også selvom beskeden er, »vi afventer retningslinjerne«. Den aktuelle corona-situation fik også indflydelse på Præsteforeningens planlægning af repræsentantskabsmødet, som udskydes til september 2021

Endnu engang måtte hovedbestyrelsen ty til den digitale mødeform, da corona fortsat forhindrer fysiske møder. Hovedbestyrelsesmødet den 18. januar 2021 blev indledt med en evaluering og drøftelse af forløbet omkring julen.

Præsteforeningens formand, Per Bucholdt Andreasen orienterede om processen, som havde været præget af dramatik, fordi der er forskellige holdninger blandt præster, kirkefunktionærer, menighedsråd og borgere om, hvorvidt der skulle holdes gudstjenester i julen eller ej.

Præsteforeningens holdning har hele vejen været at følge sundhedsmyndighedernes anbefalinger, forklarede Per Bucholdt Andreasen, hvorfor det for foreningen er afgørende, at retningslinjerne giver rum til, at man lokalt ud fra de konkrete forhold kan vurdere og tage stilling.

Formanden orienterede hovedbestyrelsen om, at der kommer en længere

redegørelse om Præsteforeningens rolle i corona-håndteringen hen over julen i TR Nyt. Redegørelsen vil også kunne læses på foreningens hjemmeside.

Der var i hovedbestyrelsen enighed om, at Kirkeministeriet og biskopperne skal være opmærksomme på, at der er et stort behov blandt præster, menighedsråd og kirkefunktionærer for at blive informeret om status, og hvad man kan forvente. Det gælder også, selvom meldingen er, at retningslinjerne ikke er færdige. Per Bucholdt Andreasen bemærkede, at det har han og andre taget op på flere møder. Der er stor forståelse for og opmærksomhed på ønsket, oplyste Per Bucholdt Andreasen. Hurtig kommunikation udfordres imidlertid af de mange processer, der sættes i gang, når retningslinjerne skal opdateres og efterfølgende godkendes hos sundhedsmyndighederne. Hovedbestyrelsen noterede sig, at der i nogle stifter har været en god og omfattende kommunikation.

Præsteforeningens hovedbestyrelse i august 2020

Hvem bestemmer

Der er desværre eksempler på, at det er uklart, hvem der har den endelige afgørelse, når retningslinjerne skal implementeres lokalt. Hovedbestyrelsen drøftede Lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. og noterede sig, at præster jfr. § 5 stk. 3 har ret til at bruge de kirker, de er ansat ved, til gudstjenester, kirkelige handlinger og kirkelige møder.

Hovedbestyrelsen drøftede, at man ikke ud fra den bestemmelse kunne give et entydigt svar, når det drejer sig om afgørelser i henhold til retningslinjerne om håndtering af corona. Hovedbestyrelsen vil derfor få afklaret spørgsmålet om kompetencerne til at træffe endelige beslutninger.

Under alle omstændigheder er det ikke præst og menighedsrådsformand, der kan træffe afgørelse om at aflyse gudstjenester. Det er biskoppens afgørelse.

Hovedbestyrelsen drøftede, at digital undervisning af konfirmander forud-

sætter, at den sker i overensstemmelse med persondataforordning og GDPR-reglerne. Københavns Stift arbejder nu på en vejledning, som skal gælde i alle

» Under alle omstændigheder er det ikke præst og menighedsrådsformand, der kan træffe afgørelse om at aflyse gudstjenester. Det er biskoppens afgørelse

stifter. Hovedbestyrelsen var tilfreds med, at den enkelte præst ikke skal stå alene med ansvaret, men kan henvise til og følge den landsdækkende vejledning.

Repræsentantskabsmøde 2021

Præsteforeningens normale årshjul starter i april med årsberetning, møder med tillidsrepræsentanterne, medlemsmøder i maj og repræsentantskabsmøde i juni. Hovedbestyrelsen drøftede, om det er realistisk at mødes i større forsamlinger i maj og starten af juni. »

Da foreningen desuden har 125-års jubilæum, er det hovedbestyrelsens plan, at det skal markeres ved både medlemsmøderne og repræsentantskabsmødet. Hovedbestyrelsen vurderede derfor, at det vil være hensigtsmæssigt at flytte repræsentantskabsmødet til september 2021, da det forventes, at der vil blive inviteret mellem 100 og 200 til fejringen af jubilæet.

» Livsfasepolitikken er blevet til i et konstruktivt samarbejde med tillidsrepræsentanterne og med medlemmerne på tre webinarer

Hovedbestyrelsen drøftede, at det må forventes, at der i takt med en genåbning bliver travlt i sognene i sensommeren. Hovedbestyrelsen overvejede derfor, om medlemsmøderne eventuelt kunne afholdes i starten af juni.

Hovedbestyrelsen drøftede i den forbindelse også, at der udskrives valg til hovedbestyrelsen den 1. september 2021. Det skal der tages højde for, hvis medlemsmøderne rykkes til september.

Livsfasepolitik

Hovedbestyrelsen gennemgik en sidste gang livsfasepolitikken. De endelige bemærkninger indarbejdes, og livsfasepolitikken vil herefter blive offentliggjort. Hovedbestyrelsen noterede sig, at livsfasepolitikken er blevet til i et konstruktivt samarbejde med tillidsrepræsentanterne og med medlemmerne på tre webinarer, der blev afholdt i november 2020.

Livsfasepolitikken er først og fremmest en oversigt over hovedbestyrelsens politiske visioner for, hvilke rettigheder og muligheder Præsteforeningen vil arbejde for. ☞

Præsten i arbejde:

STATIONSBY- PRÆST 1:2

Stationsbyernes bedste Tid er vel ved at være forbi. »Stationen« betyder ikke mere det samme som før Automobilernes Tid. Men vi har dem og bliver vel ved at have disse underlige Amfibier mellem Købstad og Landsby. Og for Præsten er der endnu noget, der hedder Stationsbyens Problem. Her i Sognet ligger der en Stationsby med ca. 1200 Indb. et Par km fra Kirken. To Trediedele af Sognets og 1/4 af Pastoratets Beboere er samlet her, og den Stationsby er en Opgave, som ikke er saa let.

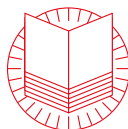
Forskellen mellem *Købstad* og Stationsby er Beliggenheden. Den er ikke vokset op med de naturlige landskabelige Betingelser, som Købstaden har; Omegnen, Havnen, Byens Historie og Alder giver Hjemstavnsfølelse. St byen ligger på det flade Land, hvor Jernbanestationen og Afstanden fra den næste Station har bestemt dens Plads. Den er smækket op i en Fart med Huse af ulige Størrelse og Skønhed, Dukkespir og -karnapper i Murmesterstil. Med Rette er den blevet sammenlignet med en Dreng i Lømmelalderen, hvor man kun er optaget af at blive stor. Købstaden har sin faste Embedsstand og sine gamle Slægter. Stationsbyens Folk er kommet udefra, fra Land og By, Folk, der her har øjnet en Chance. Den større Købstad har sit Teater og sine større Restauranter. Stationsbyen har sin ugentlige Biograf-

forestilling og sin Kro og ofte et stærk udviklet Foreningsvæsen, politisk, erhvervsmæssigt eller selskabeligt. Matadorerne er i mindre Format, men ikke mindre selvbevidste. Virkeligt ægte er der i Litteraturen en Skildring deraf i Aase Hansens Roman: Et Par Huse om en Station, hvor det stillestaaende Liv med Kaffegilder, den daglige Begivenhed, naar Aftentoget kommer, og Stationsbyens Mennesker, Postmester, Jernbanefolk, Dyr læge og Forretningsfolk er træffende skildret. Togene, der farer forbi, giver lidt af samme Stemning som i Herman Bangs »Ved Vejen«.

Forskellen mellem *Land* og Stationsby er ikke mindre iøjnefaldende. Landet har sin ret ensartede Kultur, Sprog og Levevis. Her bor de gamle Slægter, Gaardene gaar i Arv, og Familierne er indgiftet i hinanden. Traditionerne holdes nogelunde i Ære. Det gensidige Naboskab og Bekendtskab er ældgammelt. Bortset fra de Gaardmænd, der er saa letsindige at sælge Fædrengaarden og bygger »Villa« ved Stationen, er Stationsbybefolkningen uden Rod paa Egnen. Og der kommer let Modsætningsforhold. Stationsbyen vil være »finere« end Landsbyen. Den kræver, at der bygges Skole, endda moderne, den kræver brolagte Gader og Kloak. Det koster Penge, ja, Stationsbyen kan endog erobre Sogneraadstallet og dermed Nøglen til Pengekassen.

Uensartetheden er det, der præger Stationsbyen, baade dens Udseende og dens Befolkning. Og Vanskeligheden for Præsten bestaar i, at han tillige er Præst for et stort Landdistrikt, og han bor i

en Landsby, et Stykke fra Stationsbyen. Hvis han kun var Præst for Stationsbyen, var hans Opgave af samme Art som Præstens i den mindre Købstad. Men han er Præst baade for Stationsby og Landbefolkning, og her møder han Modsætningerne, Opgaven og Vanskelighederne som et særligt Problem, hvis ikke Stationsbyen skal ligge som en død, uopdyrket Mark midt i Pastoratet. Hvorledes skal Folkekirken kunne øve en Indsats bladt de Arbejdere, Butiksfolk, Haandværkere og Rentieres, som har slaaet sig ned i Stationsbyen? De kender alle Præsten og er paa Hat med ham, og den høflige Hilsen *kan* betyde mere end noget rent udvortes. Men *kristne Hjem* er der saa faa af i Stationsbyen. Det er venlige, men verdslige Mennesker, optaget af denne Verden. Folk bor som Regel ikke i Etagehuse i Lag ovenpaa hverandre i Stationsbyen; hver har sit lille Hus og sin Stump Have, hvorover Radioens Presseavis genlyder hver Sommeraften og de Københavnske Højmesser hver Søndag Formiddag. Ved Besøgene i Hjemmene kan Radioen være et naturligt Udgangspunkt for en Samtale om Kirke, Gudstjeneste og sidste Søndags Tekst. Besøgene er ellers som paa Landet, naar Sygdom eller kirkelige Forretninger giver Anledning, og de lettes jo ved, at saa mange Beboere er samlet på een Plet. Forøvrigt er der mere Uddrift fra Hjemmet i Stationsbyen end paa Landet. Det er lettere at leje en Bil eller tage en Jernbanebillet til nærmeste Udflugtssted. Kroen drager nogle, Foreningslivet og By-Selskabeligheden andre. ❧

Synden lever i bedste velgående, men gør dyderne også?

AF LENE SKOV OPSAHL

De syv dyder i går og i dag Dannelsens fordring

Redigeret af Martin Herbst,
Eksistensen
204 sider, 185 kr.

- En efterfølger til en tidligere bog af samme forfatter/redaktør om dødssynderne
- Inspiration til begravelsestalen

MED DENNE ANTOLOGI følges der op på en tidligere fra 2016 om de syv døds- synder, »Men ender det godt?«. Den fik interesse, for det eksemplar, jeg har stå- ende i min bogreol, er fra andet oplag fra 2017. Jeg må så desværre tilstå, at jeg endnu ikke har fået læst, men kun spo- radisk kigget i den.

I tilbageblik siden den amerikanske filmthriller fra 1995, *Seven*, og Jan Lind- hardt lille bog om dødssynderne fra 2001 har de syv hovedsynder, som de oprindeligt blev kaldt, fået en hel mas- se opmærksomhed i form af artikler og undervisningsmateriale til f.eks. kon-

firmander. Undertegnede har også lavet en artikelserie om dem til kristendom. dk. Og der er i kirkelig sammenhæng ar- rangeret saloner og studiekredse, hvor dødssynderne er blevet diskuteret. Syn- den er altid interessant og lever i bedste velgående, selvom den har fået andre prædikater, fordi ordet »synd« klinger fælt og gammeldags.

Nu er turen kommet til de syv dyder, hvad opmærksomhed angår. Bidragene i antologien spænder fra det filosofiske og historiske over det meget personlige til det noget distancerede.

Om mådehold - og gentleman- begrebet

Historiker og samfundsdebattør Henrik Jensen lægger ud med at skrive om må- dehold. Blandt andet belyser han gentle- man-begrebet. Det gør han glimrende og interessant og en lille smule morsomt. Ud over redaktøren, Martin Herbst er

Anmeldt af
Lenne Skov Opsahl
Stege

Henrik Jensen den eneste genganger fra den tidligere antologi. De øvrige bidragydere er Ulrik Houllind Rasmussen, Anders Fogh Jensen, Per Øhrgaard, Suzanne Brøgger, Helle Skaarup og Peter Lodberg.

Kapitlet om den anden dyd, modet, blev til inspiration i en begravelsestale: I vores vestlige kulturer er *mod* en af de 7 kardinaldyder. De øvrige kardinaldyder er »mådehold, klogskab, retfærdighed, tro, håb og kærlighed«. Mod er »ligesom de andre dyder, noget man øver. Dyderne er ikke resultat af lykketræf og held. De læres ved at blive praktiseret. Jeg tror, at xx besad dyderne. De var en del af den personlige udvikling, som hun gennemgik. Hun ville det gode og øvede sig i det«.

Således kan der være stof at hente i bogen til taler og prædikener. Det er dygtige og kendte folk, der skriver. Men det er sikkert forskelligt, hvad der fanger den enkelte læser.

Hvad er da dannelsens fordring?

I det sidste og opsamlende kapitel får Martin Herbst gentaget nogle ting, som er blevet sagt. Det er unødvendigt.

Og der er noget, jeg mangler at få belyst, nemlig: hvad forstås ved *dannelse*? Det virker lidt flyvsk med en undertitel på bogen, *Dannelsens fordring*, når dannelse som pædagogisk begreb får lov at stå uformidlet og ukonkret.

Der er også nogle andre spørgsmål, som ikke bliver taget op: Er der én af dyderne, som er forudsætningen for de andre? For blandt de syv hovedsynder regnes hovmodet for den første og værste synd, fordi den trækker de andre synder med sig. Hvordan forholder det sig blandt dyderne? Er der en dyd, som fremmer de andre?

Og hvad med de dyder - som ikke tæles blandt kardinaldyderne, som f.eks. tålmodighed, venlighed, taknemmelighed og ydmyghed? Hvor og hvordan

Suzanne Brøgger bidrager til antologien om dyderne

kommer de ind i den vestlige kulturs værdisæt? Og hvad med dyds- og lastekatalogerne i Det nye Testamente? De kunne være blevet nævnt og sammenlignet. Således er der nogle fagteologiske og pædagogiske forhold, som kunne være belyst, og som kunne have givet bogen en større vægt. For intentionen er jo at overveje vores værdier og se dem i en større sammenhæng med henblik på fornyet aktualitet.

» Der er noget, jeg mangler at få belyst, nemlig: hvad forstås ved dannelse?

Antologien er skrevet til menigmand. Nogle menigmand vil så synes, at man skal holde tungen lige i munden. Brug den til studiekreds eller læs til egen fornøjelse. Der er gode ting i den, og man keder sig ikke. Det er stadig min intention at læse forgænger. ☘

»Slip mig, det klistrer!«

Kan Nils Malmros-filmklassikeren »Kundskabens træ« fra 1981 bruges til at snakke om synd(efald) og ondskab sammen med konfirmanderne i 2021? Johanne Langkjær Fårup giver nogle eksempler på den teologiske indsigt og forståelse på konfirmandniveau, filmen kan bidrage med

AF JOHANNE LANGKJÆR FÅRUP

Kan man overhovedet vise en 40 år gammel film for sine konfirmander? Det er denne klummes påstand, at »Kundskabens træ« kan skabe afsæt for at snakke om synd på en meningsfyldt måde. Og vel at mærke synd, der ikke kun forstås som moralsk forkerte handlinger, men også som et helt fundamentalmenneskeligt og eksistentielt vilkår.

Filmen følger en skoleklasse fra anden til fjerde mellem (7.-9. klasse) på Aarhus Katedralskole i slutningen af 1950'erne. Før man går i gang med at vise filmen, kan det være hensigtsmæssigt at forventningsafstemme, for ja, den er gammel - nej, det er ikke en actionfilm - ja, de snakker SÅ aarhusiansk. En præsentation af arketyperne i klassen fungerer også fint. Niels Ole, filmens ene hovedperson, er den mest magtfulde dreng i klassen. Hans konkurrent, Helge, er ham, pigerne falder for. I pigegruppen

er Anne Mette alfahunnen, mens filmens anden hovedperson, Elin, er hende, som de fleste af drengene sukker efter. Lad derfor eventuelt nogle af konfirmanderne få til opgave i særlig grad at lægge mærke til en bestemt persons gøren og laden.

En anden ting, man kan bede et par konfirmander lægge særligt mærke til, er filmens brug af lys og mørke. Alt ånder fred og barnlig idyl til skolens julefest med tombola og æbleskiver, indtil den ældre dreng Carsten dukker frem af mørket i »Syndens Hule« og byder Elin op til dans. Også på skøjtebanen er der spirende og farlig seksualitet på spil, da mørket er faldet på. Senere mødes Elin

Johanne Langkjær Fårup,
sognepræst i Middelfart
og kateketik-underviser på
Pastoralseminariet i Aarhus

»Herefter følger ungdomslivet, der folder sig ud med gilder og kæresterier«

og Helge i Botanisk (Edens?) Have, og alt er lyst og godt; men Helge bryder paradiset idyl, da han opfører sig upassende, hvorefter Elin afviser hans tilnærmelser i garagens mørke. På lejrskolen eksekveres hævn, hvor Elin udstødes med stemplet »TRL« (Transportabel Rejseluder), og hun efterlades i mørket alene.

Herefter følger ungdomslivet, der folder sig ud med gilder og kæresterier. Blot ikke for Elin, der fryses længere og længere ud i periferien og ender med at sakke så langt bagud, at hun ikke følger med videre i gymnasiet.

Den afgørende og afslørende scene – som sagtens kan ses to gange – er den afsluttende skolefest med spisning og lanciers. Da Elin, efter at have udholdt årevis af udstødelse og hetz, stiller sig og kigger tavst på sine tidligere venner, er der ikke én, der kigger op, og Elin går sin vej. Efter et øjebliks tavshed vover en af drengene at spørge: »Jeg har aldrig nogen sinde forstået, hvad I havde imod hende. Hvad har hun gjort?« Det er syndefaldets realitet, der her italesættes åbent og afslørende. De tidligere veninder, Anne Mette, Lene og Elsebeths svar på spørgsmålet er da også skamfuld(?)

tavshed. Det kan sagtens fungere som åbningsspørgsmål til samtalen efter filmen. For hvad er det egentlig, Elin har gjort? Den skræmmende sandhed er jo, at det ikke er så nemt at pege præcist på.

» 'Kundskabens træ' kan skabe afsæt for at snakke om synd på en meningsfyldt måde. Og vel at mærke synd, der ikke kun forstås som moralsk forkerte handlinger

Et (forsøg på) et svar kommer efterfølgende fra Flemming, klassens sortkrøllede førsteelsker (næst efter Helge): »Det var Helge, der startede det hele«. Kan man få konfirmanderne til at få øje på det bibelske ekko her, er man allerede langt: »Det var slangens/Evas skyld«. Hvem har ikke prøvet at placere skyld og ansvar alle andre steder end hos sig selv? Afvisningen af den forklaring kommer prompte fra Kaj: »Ja, men vi har alle sammen grinet af det.« Det geniale ved den sætning er, at der her faktisk tages et ansvar. Men er det ikke også det, det til dels handler om, når man skal blive voksen eller blive til sig selv? Det er »

FILM:

Kundskabens Træ (Nils Malmros/Per Holst, 1981). Kunne fx ses på det store lærred i et samarbejde med skolen og den lokale biograf.

KILDER TIL INSPIRATION:

Genesis 3 og 4.

Kristian Bøcker: Synd for begyndere (Bibelselskabets håndbibliotek, 2020)

Christian Hjortkær: Utilstrækkelig.

Hvorfor den nye moral gør de unge psykisk syge (Forlaget Klim, 2020)

---

blandt andre Kierkegaard, der peger på, at der i ethvert menneskeliv er et syndefald, men at dette brud også indeholder en mulighed: At opdage at man er nøgen, er jo at opdage sig selv - se sig selv udefra så at sige - og derved erkende skylden og det dertilhørende ansvar. Men det at stå ved sig selv og sin skyldighed kræver mod. Den sidste kommentar fra Niels Ole: »Jeg synes, vi alle sammen skulle tage at danse med hende igen«, er derfor filmens håbefulde klimaks. Forsøning og tilgivelse forstået som kraften til nye begyndelser afhænger indimellem blot af en enkelt modig person, der tør være den første til at række hånden ud.

Hvem er stadig uskyldig?

Det næste spørgsmål til konfirmanderne kunne kredse om filmens titel: »Kundskabens træ«. Hvem er stadig uskyldig eller har ikke »spist af træets frugt« ved filmens afslutning? Nogle konfirmander svarer: Elin, filmens uskyldigt forfulgte skønhed. Men nej, også hun falder med et brag til sidst: Da Elin på dametoiletet i afslutningsscenen mødes med Mona (tidligere kaldet Klister) - som desperat

er klar over, at hendes egen nyvundne plads i klassehierarkiet er betinget af, at Elin forbliver nederst - prøver Mona at skræmme hende og tager fat i hendes kjole, hvorefter Elin med sydende ondskabsfuld præcision sætter hende på plads: »Slip mig, det klister!« De har alle sammen skyld. Det skulle da lige være med undtagelse af Villy Bonde, der (endnu) ikke har spist af frugten, men bogstaveligt talt må nøjes med at danse med en Jolly Cola til Monas ungdomsgilde.

Det sidste spørgsmål kunne lyde: Hvem har det største ansvar for hetzen mod Elin? Er det Helge, der starter det hele? Er det Anne Mette, der har magten til at stoppe det med det samme, men i stedet (af misundelse?) vælger at gå med og dermed på det grusomste svigter sin veninde? Lad endelig konfirmanderne diskutere dette sammen. Ondskabens banalitet er jo, at den har det med bare at ske: Hov, jeg fik bekvemt nok ikke lige sagt fra. Ups, jeg var lige optaget af mit eget. Jamen, der

» Hvem er stadig uskyldig eller har ikke 'spist af træets frugt' ved filmens afslutning? Nogle konfirmander svarer: Elin, filmens uskyldigt forfulgte skønhed. Men nej, også hun falder med et brag til sidst

var jo ikke andre, der sagde noget, så jeg fulgte bare med. Vi mennesker magter alt for ofte ikke at vælge det gode frem for det onde af frygt for at være udenfor - af misundelse eller bare på grund af almindeligt medløberi.

En sand historie - og en sand historie?

Man kan afslutningsvis dvæle lidt ved, at filmen er bygget på en sand historie, nemlig instruktøren Nils Malmros' egen skoletid på Aarhus Katedralskole, og at han efter sigende fik ideen til filmen ved en snak med virkelighedens Elin en sen

nattetime på en aarhusiansk bar. Man kan her initiere en samtale med konfirmanderne om, hvad en »sand« historie er. Er sandhed noget, der kun afhænger af, om det kan dateres med nøjagtighed eller bekræftes som videnskabeligt set sandt eller falsk? Eller kan sandhed også være større og dybere end det, fx ved det, at syndefaldsberetningen indeholder en dyb og eviggyldig sandhed om os mennesker - til alle tider?

Forståelsen af mennesket som synder synes at være et frisættende og væsentligt korrektiv til den præstations- og perfektionskultur, der planter utilstrækkelighedsfølelser ned i det ungdomsliv, som konfirmanderne står på spring til. »Slip mig, det klistrer!« Synden er ikke sådan at slippe af med, heller ikke for konfirmander i 2021.

Vil man slutte forløbet af med lidt musik, kan Minds of 99's nummer »En Engel« anbefales. Således kan filmen pege frem mod det, vi ikke kan sige os selv, men som kommer til os udefra, fra oven: I Minds of 99's fortolkning i skikkelse af en engel, der (måske?) bærer på evangeliets budskab til os mennesker til alle tider: Du er ikke god nok, som du er - men elsket og tilgivet, som du er.

En engel

Minds of 99

(Albummet *Solkongen*, 2018)

Jeg troed' slangen den var slimet og slesk
Men den er faktisk tør
Stadig er jeg bange for
at den slimer mig til
Så alt er ligesom før
Jeg kan ikk' ændre på den, som jeg er
Det' ligemeget, hva' jeg gør
Så alt er ligesom før

Men når denne dag er omme
Har jeg set en engel komme
Ja, når denne dag er omme
Har jeg har set en engel komme

Mon den vil være barn med vinger på
Mon den vil ligne mig
Mon den vil være flink og bare forstå
Mig, for alle mine fejl
Om jeg' den der folder,
om jeg' den som der tør
Det' ligemeget hva' jeg gør
Alt ender ligesom før

Men når denne dag er omme (...)

Stillbillede fra
Kundskabens træ

Fornuftens skæbne mellem gudstro og ateisme

Debatten mellem troende og ikke-troende (ateister) er havnet i en temmelig ufrugtbar stillingskrig. Hvem der begyndte, er svært at vurdere, skriver Henrik Bang-Møller. Han antyder, at det kunne være de såkaldte kristne kreationister, der har tvunget ateisterne ind i en rationelt set helt uholdbar alliance med videnskaben

AF HENRIK BANG-MØLLER

100 procent afvisende over for den nye ateisme synes jeg ikke, vi i folkekirken skal være. Også selvom de nye ateister ofte bekæmper rene fantasi-monstre fra overdrevets taknemmelige arsenal, som næsten altid for kristendommens vedkommende stammer fra USA.

Ikke alene trives her åbenbart en stærk kristen fundamentalisme, som har meget svært ved at skelne mellem Det gamle og Det nye Testamente. Endnu værre er, at denne kristne fundamentalisme har stor indflydelse på amerikansk politik. Herunder den afgående præsident Donald Trump.

Men skærer man al den irrationelle og eksalterede religiøsitet og tro fra – og det på begge sider af tro og ikke-tro – står der et ægte og meget seriøst mellemværen-

de tilbage mellem ateisme og gudstro: Det er forholdet mellem videnskaben og troen på Gud. Navnlige centreret til spørgsmålet om, hvem der har fornuften – eller rationaliteten – på sin side?

De nye ateister er ikke i tvivl

De nye ateister er ikke i tvivl. De er som regel meget stålsatte i deres tro på, at rationaliteten og fornuften er på videnskabens side. Således ydermere, at jo mere videnskaben vinder frem som forklaring på alle væsentlige spørgsmål om livets og universets oprindelse, desto mere irrationel bliver troen, og desto mindre

Sognepræst, cand.theol.
Henrik Bang-Møller,
Vrå-Em

plads er der til Gud. Teorien hedder »God of the gaps« (da. »hullernes Gud«) og går ud på, at troen og Gud lige akkurat lever plads dér, hvor videnskaben ikke har fundet en naturlig, fornuftig forklaring på tingene. Endnu!

Forestillingen er ifølge ateisterne tilmed dén, at videnskaben har potentialitet til at forklare alt. Og netop dén tanke er ikke ny. Den kendte man også i oplysningstiden (det 18. århundrede) som *troen* på fornuftens perfektibilitet, som atter igen har rødder helt tilbage til antikken, hvor den ikklædte sig skikkelse af den såkaldte illuminationsteori. Kort sagt går den ud på, at når blot fornuften bliver tilstrækkeligt oplyst, vil den kunne forklare sig gennem alt. Også meningen med livet.

En ufrugtbar stillingskrig

Problemet lige nu er, at debatten mellem troende og ikke-troende (ateister) er havnet i en temmelig ufrugtbar stillingskrig.

Hvem der begyndte, er svært at vurdere? Men jeg tror faktisk, de såkaldte kristne kreationister og tilhængere af den nært beslægtede teori om Intelligent Design har tvunget ateisterne ind i en rationelt set helt uholdbar alliance med videnskaben, som derfor er havnet i »scientisme«. Scientisme, som er en tro på videnskabens endog eksistentielle forklaringspotentiale, forvandler videnskaben til simpel ideologi og almindeligt problematisérbare holdninger. Det kan man diskutere, fordi det ikke er fakta, men tydingner.

Bag konflikten gemmer sig et lige så grund- som almenmenneskeligt behov for at skaffe sig et nagel- og skudsikkert grundlag for sine antagelser, og det er derfor i nogenlunde direkte slægtskab med religiøsitetens inderste nerve: at finde mening i tilværelsen. Hverken kreationisme/Intelligent Design på den ene side eller scientisme/ateisme på den

Daniel Dennett - Intelligent Design er blot kreationisme i ny forklædning

anden er holdbare positioner, fordi de begge forgæves forsøger at patentere rationaliteten og fornuften på hver deres respektive side.

På videnskabens banehalvdel

Intelligent Design ønsker at spille bold på videnskabens banehalvdel, hvor der til enhver teori og påstand er knyttet et ufravigeligt krav om i bedste fald bevisførelse og såkaldt *evidens* - eller i det mindste *sandsynlighed*. At udkaste en teori om en intelligent designer som en tilnærmelsesvis sandsynliggørelse af Guds eksistens fører ikke ret meget frugtbar med sig, idet man mærker hensigten og bliver skeptisk. Ærindet er apologetisk, mere end det er videnskabeligt.

» Skærer man al den irrationelle og eksalterede religiøsitet og tro fra - og det på begge sider af tro og ikke-tro - står der et ægte og meget seriøst mellemværende tilbage mellem ateisme og gudstro

Af samme grund mener toneangivende ateister som Richard Dawkins (f. 1941), Daniel Dennett (f. 1942), Sam Harris (f. 1967) og Lawrence Krauss (f. 1954) også, at Intelligent Design blot er kre- »

ationisme i ny forklædning. Det, mener jeg, de har ret i, fordi det, som antydnet, blot tvinger ateisterne ud i et lige så ufrugtbart forsøg på at føre sandsynlighedsbevis for Guds ikke-eksistens.

Det ender således oftest med nogle ørkesløse diskussioner på et felt, hvor de to slags spørgsmål besvares på vidt forskellige præmisser.

Der er tidligere i filosofihistorien gjort forsøg på at finde en fornuftig arbejdsdeling mellem de to områder, som inden for videnskaben har udkrystalliseret sig i hhv. åndsvidenskab og naturvidenskab. Åndsvidenskab sigter på *forståelse* på grundlag af belyste sammenhænge mellem ikke-eksakte, ofte irreducible

» Teorien hedder »God of the gaps« (da. »hullernes Gud«) og går ud på, at troen og Gud lige akkurat levnes plads dér, hvor videnskaben ikke har fundet en naturlig, fornuftig forklaring

fænomener inden for humaniora (historie, psykologi, litteratur, samfund, teologi, m.m.); mens naturvidenskab sigter på *forklaring* på grundlag af ofte eksakte, reducible og direkte observerbare fænomener (biologi, astronomi, kemi, fysik, m.m.).

Naturvidenskabelige erkendelser og meningen med livet

Lige så indlysende det er, at gudstro forbinder sig tættest med åndsvidenskaben, lige så indlysende er det, at den nye, scientistiske ateisme næsten udelukkende har sit udgangspunkt i naturvidenskaben. Og spørger man eksempelvis naturvidenskabsmanden Richard Dawkins om meningen med livet og universet, afviser han slet og ret spørgsmålet som meningsløst. Hvorfor? Jo, fordi naturvidenskabelig erkendelser slet ikke svarer på den slags spørgsmål.

Alligevel har den naturvidenskabelige erkendelse angiveligt gjort Richard Dawkins til en ateist, der i modsætning til den betydeligt mere nøgterne agnostiker er gået temmelig meget længere, end naturvidenskaben har forklaringspotentiale til. Langt de fleste naturvidenskabsmænd, der dagligt er beskæftiget med forskning og eksperimenter,

beskæftiger sig ikke med Gud og livets mening. Men derimod med dets indretning.

På trods af det trænger kreationisterne med deres Intelligent Design-teori ind på deres enemærker og »tvinger« dem ud i en stillingtagen for eller imod gudstro på et område, hvor det slet ikke skal eller kan besvares.

I dén antagonistiske atmosfære af indbyrdes mistæneliggørelse er besynderligt nok fordomsfriheden forsvundet for helt at blive opslugt af urokkelig dogmatisme. Med lige så stor énøjethed, som teisterne eftersporer tegn på Guds eksistens, gør ateisterne alt, hvad de kan, for *ikke* at finde tegn på Guds eksistens. Og i de blindes rige er de énøjede konger!

Tilbage bliver, at både ateisme og kristen fundamentalisme er uholdbare positioner, hvis man vil påberåbe sig fornuften og rationaliteten. Ja, endog videnskaben. Man kan med udgangspunkt i fornuften og videnskabelig rationalitet sandsynliggøre og argumentere både for og imod Guds eksistens. Det er ikke her, »slaget« skal stå.

» De nye ateister er ikke i tvivl. De er som regel meget stålsatte i deres tro på, at rationaliteten og fornuften er på videnskabens side

»Slaget« skal stå i det åbne, frit tilgængelige grænseland mellem liden-skab, forståelse og eksistens på den ene og almindelig sund fornuft på den anden side. Her levnes der i bedste fald alene mulighed for ikke-fundamentalistisk gudstro med al den usikkerhed og frihed til personlig fortolkning, der hører til, og agnosticisme - altså: at man med udgangspunkt i det, vi véd og kan vide om verden og vores eksistens, ikke kan slutte sig til noget definitivt om Guds eksistens eller ikke-eksistens. ❧

Fastelavns søndag

Matt 3,13-17 / Jesu dåb

Leise Christensen
Sognepræst, ph.d,
Skt. Johannes

» Dåben siger sådan set ikke noget om, at udøbte ikke er Guds

AF LEISE CHRISTENSEN

Siden sidst er gudstjenestetiden sat ned til 30 minutter. Om man kan nå en fuld prædiken indenfor tidsrammen, eller man må ty til noget, der i højere grad minder om en refleksion eller miniprædiken, kommer an på, hvordan man har valgt at skrue sine 30 minutter sammen. Det er ellers en søndag med en nok så væsentlig emnekreds, nemlig dåben, noget, der har været genstand for enormt tykke bøger gennem hele kristenhedens historie. Øvelsen i at koge det ned til en miniprædiken er glimrende - hvad er det væsentlige, man vil sige om dåb?

Jeg tillader mig at gå ud fra, at de børnerige gudstjenester, som ofte findes denne søndag, ikke finder sted i år.

Evangeliet handler om Jesus' dåb, hvor tekstbelægget går udenom Paulus og bagom til Sl. 24. Jesus går ind i en eksisterende dåbspraksis, som senere »

omfortolkes i lyset af en treenighedsforståelse og en ny frelsesforståelse.

Jesus' dåb

En prædiken kan udfolde betydningen af Jesus' konkrete dåb, som vi hører om denne søndag, altså ikke den dåb, som vi nu praktiserer. Hvorfor var det egentlig, at Gud skulle døbes? Helt ærligt, så forstår vi jo godt Johannes' undren. Hvad fortæller det om Jesus som Gud og menneske, at han blev døbt i mængden af en hel masse andre og helt almindelige mennesker? Man kan sige, at han ved dåben blev kaldet både til at være Guds elskede søn og til at være menneske blandt andre mennesker, der var gået ud til Johannes ved Jordan. Hans dobbelte statsborgerskab, på jorden og i himlen, blev fastslået ved denne lejlighed og peger på denne måde også frem mod vores dåb.

Vores dåb

Dåbsritualet og dåben i sig selv står ofte til diskussion. For nu at skære ind til barnet i den verserende debat: Bekræfter dåben, at barnet/dåbskandidaten er et Guds barn, eller kommer barnet/dåbskandidaten først i dåben til at blive et Guds barn? Dåbsritualet er klart nok, når det i den indledende bøn står, at man i dåben bli-

ver et Guds barn. Som det ser ud i folkekirken lige nu, er der imidlertid fortalere for begge dåbssyn, og man kan i en prædiken gøre rede for, hvordan det teologisk set hænger sammen – set ud fra stedets praksis. Når man spørger unge forældre om, hvorfor de ønsker deres barn døbt, er svaret ofte en kende diffust med vægt på dels tradition, dels taknemmelighed over barnet, dels ønsket om en

» Fra dåben kan barnet i årene, der kommer, suge liv og næring til sig, så det med åbent sind, tro, tillid, håb og kærlighed kan gå ud i livet

slags tryghed/beskyttelse for/af barnet, dels et ønske om velsignelse, men sjældent handler det direkte udtrykt om, at man ønsker at frelse barnet fra død og djævel, eller at man udtrykker en dyb bekymring over arvesynden. Dåben er ikke så meget en handling *fra* noget som *til* noget for dem. Måske ligger vægten mere på velsignelse end på en klassisk forståelse af frelse? Jeg tager ikke stilling til debatten her, men tænker, at det kan være nyttigt at belyse temaet, og at det ene sådan set ikke udelukker det andet. Prædikenen skal ikke være udtryk for en teologisk debat, men alligevel kan og skal det forkyndes, hvorfor dåben er så grundlæggende væsentlig. Der er al mulig grund til at tematisere dåben i en prædiken, der netop ikke er en dåbstale.

SALMER

192 Hil dig, Frelser og Forsoner

70 Du kom til vor runde jord

844 (i »100 salmer«) Med favnen fuld af kærlighed

Helligånden

I evangeliet er Helligåndens komme over det menneske, der er ved at blive døbt, et tema. Helligånden skænkes vi også i dåben. Uden at prædikenen udvikler sig til en decideret pinseprædiken, kan Helligåndens virke i verden belyses. I en tid, hvor gudstjenesten er kraftigt beskåret, hvor det fysiske fællesskab for mange er stærkt begrænset, og hvor mange kan synes ensom-

Lorenzo Scott:
Baptism of Jesus,
1987, Smithsonian
American Art
Museum

me, kan det være decideret livgivende at blive mindet om, at vi blev inspireret af Helligånden ved vores dåb, og at vi alle forhold til trods stadig har en livline til fællesskabet med Gud. Dåben er en konstant påmindelse til mennesket om, at det står i et forhold til Gud, et forhold, der er gennemlyst af kærlighed. Og trofasthed. I den forstand er dåben til for menneskets skyld: At vi mindes om, at vi er Guds. Dåben siger sådan set ikke noget om, at udøbte ikke er Guds. Det må være hans domæne. Blot, at den giver døbte en sikkerhed om, at vi ER Guds. Uanset livets tilskikkelser.

Rødder

En prædiken kan også være mere dåbsrettet, sådan helt konkret. I dag er mennesker meget optaget af, at vi skal være robuste. Ordet robusthed strømmer ud af indflydelsesrige samfundsmunde i medierne, og det er et hyppigt krav i jobannoncerne. Der er kommet en bog om børn, der heddet noget med, at sådan får du et robust barn! Jeg kan godt blive lidt bekymret over det, for det lyder som no-

get, der skal være mere til gavn for samfundsmaskineriet end for barnet selv. Men ordet robust er godt nok: Robust kommer fra latin, robustus, der er afledt af rubus og robur, og har at gøre med et egetræ. Man døbes ikke til robusthed som sådan - det siger sig selv - men man døbes til at have dybe og stærke rødder ligesom et gammelt, smukt egetræ. I dåben skænkes det lille/store barn forbindelsen til Gudsriget; der får barnet sine stærke rødder. På samme måde får mennesket rødder ned i traditionen, en lang og stærk tradition, som går tilbage til Jesus selv. Dåben er menneskets rødder ned i eksistensens vandførende lag. Som dybe vandårer vander egetræet, vander vi barnets eksistens fra døbefonten. Fra dåben kan barnet i årene, der kommer, suge liv og næring til sig, så det med åbent sind, tro, tillid, håb og kærlighed kan gå ud i livet og være til gavn og glæde for andre og for sig selv. Disse rødder og denne ballast kan vi som mennesker ikke give os selv - derfor dåben! Og her sker der det mærkelige, at mennesket ikke får rødder nedad, men lige op himlen. ☞

HVEM SKAL BETALE MUNDBIND OG VISIR?

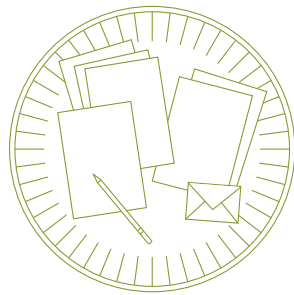
Jeg er en af dem, der er særligt udsat i forbindelse med coronavirus, og passer derfor meget på i forbindelse med mit arbejde som sognepræst. Jeg er blevet bedt om at bære mundbind og visir i de situationer, hvor der er risiko for smitte. I den forbindelse vil jeg gerne høre, om dette er noget, jeg selv skal betale?

Efter Arbejds miljøloven skal arbejdsgiveren sørge for, at de ansatte kan udføre arbejdet sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt. Dette gælder også i relation til udsættelse for coronavirus. Arbejdsgiveren har derfor pligt til at sikre, at de ansatte følger sundhedsmyndighedernes retningslinjer for brug af værnemidler, herunder hvor de ansatte i arbejdstiden kan blive udsat for risiko for smitte med coronavirus.

Det er i henhold til arbejdsmiljølovgivningen arbejdsgiveren, der skal afholde udgifterne til anskaffelse af de personlige værnemidler, som de ansatte skal bruge. Dette gælder også mundbind/visir, der skal bæres af de ansatte for at begrænse risikoen for, at de bliver udsat for coronavirus.

Med venlig hilsen Sekretariatet

Rubrikken erstatter ikke konkret juridisk rådgivning. Har du spørgsmål, anbefaler vi, at du kontakter sekretariatet. Alle spørgsmål og svar fra Præsteforeningens Blad er samlet på hjemmesiden.

SEKRETARIAT

Fra sekretariatet

HAR DU FÅET NY PRIVAT MAILADRESSE?

Husk at meddele os, hvis du får ny privat mailadresse. Opkrævninger og rykkere sendes primært via privat mail.

KALENDEREN 20-21 ER UDSENDT MED BLAD 26-27

Yderligere eksemplarer kan rekvireres på ddp@praesteforening.dk. Prisen er 50 kr., hvis du er medlem af Præsteforeningen. Er du ikke medlem af Præsteforeningen, så koster yderligere eksemplarer 75 kr. + porto.

PRÆSTEFØRENINGENS BLAD - MIDLERTIDIG ADRESSE OG C/O ADRESSE

Præsten bliver omdelt af Bladkompagniet.

Bladkompagniet har oplyst, at bladet kun bliver leveret til den adresse, der er registreret hos cpr-registret.

Bladet kan dermed ikke sendes til en c/o adresse, hvis ikke c/o adressen er den registrerede adresse.

Ej heller kan bladet sendes til midlertidige adresser, idet det kun er den registrerede adresse, som bladet sendes til.

HUSK ALTID:

Når du flytter at sende en mail til Præsteforeningen ddp@praesteforening.dk med oplysning om din nye registrerede adresse.

TILLIDSREPRÆSENTANT

Jens Kaltoft

er valgt i Gladsaxe-Herlev Provsti i Helsingør Stift.

Julius Sebastian Bang Holst

er valgt i Thisted Provsti i Aalborg Stift.

Personalia

AFSKED

Henning Astrup

sp. (kbf) i Simon Peters Pastorat i Københavns Stift er afskediget med pension efter ansøgning fra den 31. marts 2021.

Per Andreas Heidorn

sp. (oa) i Vesterbro Pastorat i Københavns Stift er afskediget efter ansøgning fra den 30. april 2021.

Inger Petterson

sp. (kbf) i Daugbjerg-Mønsted-Smøllerup Pastorat i Viborg Stift er afskediget med pension efter ansøgning fra den 31. juli 2021.

UDNÆVNELSER

Peter Birch

sp. i Hellerup Pastorat, provst for Gentoft Provsti er ansat som biskop over Helsingør Stift fra den 1. februar 2021.

Simon Kristian Blix Nielsen

er ansat som sp. (50%) og internationalpræst (50%) i Abildgård Pastorat i Aalborg Stift fra den 1. februar 2021.

Theis Kvesel Aaen

er ansat som sp. (kbf) i Albæk-Lyngså Pastorat i Aalborg Stift fra den 1. februar 2021.

Kristoffer Vinther Olesen

er ansat som sp. (kbf) i Bjergby-Mygdal Pastorat i Aalborg Stift fra den 1. februar 2021.

Lisbeth Thomsen

sp. i Tveje Merløse Pastorat er ansat som sp. (kbf) i Snedsted Pastorat i Aalborg Stift fra den 15. december 2020.

Bo Bergholt Grymer

er ansat som knst. sp. i Sønder Starup Pastorat i Haderslev Stift i perioden fra den 8. marts 2021 til 25. juli 2021.

Jakob Bruhn Hansen

er ansat som knst. sp. i Bov-Holbøl Pastorat i Haderslev Stift i perioden fra den 16. februar 2021 til den 5. juli 2021.

Unna-Pernille Gjørup

er ansat som knst. sp. i Fårup-Sabro Pastorat i Aarhus Stift i perioden fra den 1. februar 2021 til den 25. maj 2021.

Sidsel Hornamann

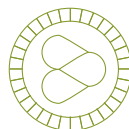
er ansat som knst. præst ved Ungdomskirken i Aarhus med tilknytning til Aarhus Domsogn i Aarhus Stift fra den 1. februar 2021 til den 31. juli 2021.

Niels Sander Wienke

knst. sp. i Vejlbjby Pastorat i Aarhus Stift er ansat som sp. smst. fra den 1. februar 2021.

OMDANNELSE M.V.

Stillingen som sp (kbf) i Bøvling-Flynder-Mørborg-Nees Pastorat ændres således, at det er den sp, der bor i tjenesteboligen beliggende på Østvangen 18, 7660 Bækmarksbro, der er (kbf). Provsten er således ikke længere (kbf). Ændringen har virkning fra den 1. april 2021.

LEDIGE STILLINGER

Hvem skal have ansøgningen?

Ansøgninger til stillinger som tjenestemandsansat-, overenskomstansat sogne-, og institutionspræster stiles til Kirkeministeriet og sendes til biskoppen i det stift, hvor stillingen er opslået.

Ansøgninger skal være biskoppen i hænde senest opslåets udløbsdag kl. 15. Ansøgninger kan fremsendes som sikker post fra www.borger.dk

Vikariater

Ansøgninger om konstitution i barselvikariater eller i andre vikariater af under et års varighed stiles til biskoppen i det stift, hvor stillingen er opslået. Ansøgninger skal være biskoppen i hænde senest opslåets udløbsdag kl. 15.

Ansøgning til stillinger som provst, domprovst eller særprovst

stiles til Dronningen og sendes til biskoppen i det stift, hvor stillingen er opslået. Ansøgninger skal være biskoppen i hænde senest opslåets udløbsdag kl. 15.

Ansøgninger skal ikke fremsendes ad tjenstlig vej.

Digitale ansøgninger

Såfremt ansøgninger fremsendes digitalt gøres opmærksom på, at der ikke kan modtages e-post, som indeholder .zip-filer og/eller aktive makro-filer (.docm).

Obligatoriske oplysninger

I alle ansøgninger bedes personnummer oplyst. Teologiske kandidater bedes endvidere oplyse, om de har fulgt Pastoralseminariets undervisning.

Ønsker du ansøgningen retur?

Ved indsendelse af ansøgninger bedes det anført, om man ønsker ansøgningen retur. I modsat fald tilintetgøres ansøgningen med bilag en måned efter stillingens besættelse.

Sådan håndterer stifterne ansøgninger under coronakrisen

Ansøgerne vil få en kvittering for ansøgningen. Det enkelte stift kontakter ansøgerne og oplyser om den videre proces, hvis det er muligt.

Kirkeministeriet

NÅR DU SØGER EMBEDE

Præsteforeningen anbefaler, at du læser foreningens tjekliste. Du finder tjeklisten på Præsteforeningens hjemmeside under »Rådgivning«. Det er især vigtigt, at du er opmærksom på dine lønforhold. Når du søger ny stilling, følger din nuværende løn ikke automatisk med.

Præsteforeningen

Sognepræstestillinger - tjenestemandsansat

Rådighedstillæg

Der vil til lønnen kunne ydes et rådighedstillæg med grundbeløb 43.000 kr. Der tages forbehold om udvidelse af ansættelsesområdet i overensstemmelse med Finansministeriets aftale af 15. august 1975 med tjenestemændenes centralorganisationer om ansættelsesområder

for tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken.

Gammel eller ny løn?

Overvejer du i forbindelse med stillingsskift at gå fra gammel til ny løn, anbefales det, at du kontakter sekretariatet.

Linå Pastorat

En stilling som sp. i Linå Pastorat i Aarhus Stift er ledig. Til stillingen er knyttet forpligtelse som kirkebogsfører og begravelsesmyndighed. Stillingen er lønindplaceret i løngruppe 1, aftale af 9. november 2011 mellem Finansministeriet og Akademikerne om aflønning af tjenestemandsansatte præster i folkekirken. Der er knyttet tjenestebolig til stillingen. Boligbidrag vil blive fastsat efter vurdering. For ikke ordinerede ansøgere bedes kopi af eksamenspapirer og attest fra Pastoralseminariet vedlagt. Både mænd og kvinder opfordres til at søge stillingen. Ansøgninger stiles til Kirkeministeriet og indsendes til Biskoppen over Aarhus Stift, Dalgas Avenue 46, 8000 Aarhus C, e-post: kmaar@km.dk, og skal være biskoppen i hænde senest opslagens udløbsdato kl. 15.00. Udløber den 15. februar 2021.

Der oplyses flg. om embedet:

Sognets præst gennem 20 år er blevet sømandspræst i Hamborg. Menighedsrådet søger derfor en ny sognepræst.

Præsten

Vi ønsker først og fremmest en rummelig præst, som:

- levende, engageret og vedkommende kan forkynde og formidle evangeliet

- mestrer en god balance mellem tradition og fornyelse
- er interesseret i at udvikle det kirkelige liv, uden at genkendeligheden går tabt
- rent kirkeligt ligger i midterfeltet og dermed appellerer til en bred målgruppe
- har evne og vilje til samarbejde både indadtil til de øvrige medarbejdere og udadtil i relation til skoler og andre institutioner

Endelig lægger menighedsrådet også vægt på, at den nye præst bliver synlig i lokalområdet, idet det er af betydning for at kunne realisere målsætningen om, at Linå Kirke skal kunne nå bredt ud i sognet.

Målet er, at præstens kirkelige og sociale kompetencer går op i en højere enhed.

Sogn og kirke

Linå Sogn ligger i det midtjyske Søhøjland og har 3500 indbyggere, hvoraf 2800 er medlemmer af folkekirken. Det udgøres af Resenbro, der er forstadsbebyggelse til Silkeborg samt af landsbyerne Linå, Mollerup, Hårup og Laven, hvorfra der pendles bl.a. til Silkeborg og Århus. Silkeborgmotorvejen faciliterer denne trafik, og sognet er i vækst.

Linå Kirke er en romansk middelalderkirke fra 1200-tallet. Efter reformationen blev den slotskirke for det nu hedengangne Silkeborg Slot og kan derfor rumme over 200 personer.

Vi har en velholdt og meget smuk kirke. For fem år siden udskiftede vi et ældre tekstfelt i altertavlen med Thomas Kluges magiske maleri af fodvaskningen under den sidste nadver.

Den er udstyret med et orgel med 16 stemmer fra Markussen og søn fra 1985. Endvidere er der ophængt en 70" monitor til brug ved de kirkelige handlinger.

Kirkegården ligger rundt om kirken og undergår i disse år en udvikling fra barokhave hen mod den engelske landskabshave med mere vægt på æstetikken.

Aktiviteter

Århus Stift har givet os tilladelse til at placere op til to højmesser om måneden på andre tidspunkter end søndag formiddag.

Aftengudstjenester med indslag af bespisning såvel indenfor som uden for kirken og med udpræget brug af vores kor kan godt samle op mod 100 mennesker. Sådanne aktiviteter kan kun realiseres takket være meget fleksible og

dygtige medarbejdere og ikke mindst ihærdige frivillige.

Kirkegangen kan karakteriseres som middel med variation fra tjeneste til tjeneste

En gang om året holder vi i samarbejde med nabokirkerne friluftsgudstjeneste på en gammel kirketomt fra 1500-tallet.

Korarbejdet vægtes højt. Spire- børne og ungdomskorene rekrutteres på tværs af de to menigheder. I Linå er der desuden et voksenkor. Korene medvirker ved specielle gudstjenester/arrangementer.

Udover de kirkelige aktiviteter i snæver forstand har vi babysalmesang, koncerter, hyggeklub for pensionister, højskoleeftermiddage, filmklub, litteraturkreds samt studiekreds og studieture til ind- og udland, hvor medlemmer af menigheden delagtiggør hinanden i det, der interesserer dem.

Den kommende præst må meget gerne udvikle nye aktiviteter i menigheden, dvs. tiltag, der rækker ud over kernemenigheden og appellerer til nye målgrupper.

Menighedsrådet

Vi er 8 personer i menighedsrådet. De kirkelige retninger er kun svagt repræsenteret, hvilket giver en afslappet stemning med diskussionsmæssigt højt til loftet. Rådet afspejler således den folkekirkelige mainstream i sognet.

I de sidste 5 år har menighedsrådet arbejdet en del med liturgien og i den sammenhæng nedsat et gudstjenesteværksted, hvor både medlemmer af menighedsrådet og folk fra menigheden diskuterer med hinanden og præsten om, hvordan man kan skabe en højmesse, der også kan appellere til mennesker uden for kernemenigheden. Vores udgangspunkt er liturgisk nytænkning, og vi har fået vide rammer hertil af biskoppen. Men vi har også i vores høringssvar til biskopperne understreget, at ordoen i en fremtidig ordning bør autoriseres, så man kan genkende grundstrukturen i højmassen uafhængigt af tid og sted.

Vi har bortset fra kirketjenerne fælles personale med Sejs-Svejbæk Kirke. Herunder kordegn og kirkegårdsleder, hvis base er sognehuset i Linå. Endvidere er der to organister/korledere ansat ved kirkerne.

Embedsboligen

Embedsboligen ligger ved siden af sognehuset i Linå med adressen Linåbuen 3, 8600 Silkeborg.

Den blev opført i 1995, og vil være nyrenoveret ved indflytning. I kælderen erstattes gasfyret med varmepumpe. Den årlige varmeudgift forventes reduceret fra ca. 15000 kr. til 8-10000 kr. Den private del af præsteboligen er på 165 m² med 5 værelser og ét badeværelse. Hertil kommer det tjenstlige kontor (ca. 20 m²) med eget toilet, gangareal og egen indgang.

Der er 63 m² kælder og 67 m² overdækket carport.

Haven er på omkring 600 m² primært med græs og buske. Kirkegårdspersonalet passer kun delvist haven.

Præsteboligen ligger sammen med sognehuset, og man skal krydse en kommunal vej for at komme over til kirke og kirkegård.

Området

Nærmeste skoler er Resebro Skole (til 6. klasse): 4 km., Sejs-Svejbæk Skole (til 9. klasse): 6 km. og den private, kristne friskole »Klippen« i Voel (til 9. klasse): 4 km., Silkeborg Gymnasium: 8 km.

Dagpleje og børneinstitution samt idrætsfaciliteter ligger tæt ved kirken.

Dagligvareindkøb i Resebro (5 km.), Sejs-Svejbæk (7 km.) samt Ry (10 km.).

Søhøjlandets smukke og varierede natur rummer mange rekreative muligheder.

Henvendelse om stillingen kan rettes til:

Menighedsrådsformand Per Bang Jeppesen på 29 89 08 48.

Holmsland Pastorat

Stillingen som sp. i Holmsland Klit Pastorat i Ringkøbing Provsti er ledig pr. 1. maj 2021. Til stillingen er knyttet forpligtelse som kirkebogsfører og begravelsesmyndighed. Stillingen er klassificeret i løngruppe 2 i lov om tjenestemandslønninger m.m. Der er knyttet tjenestebolig til stillingen, beliggende Kirkevej 5, Hvide Sande. Boligbidrag vil blive nyfastsat ved vurdering. For ikke ordinerede ansøgere bedes kopi af eksamenspapirer og attest fra Pa-

storalseminariet vedlagt. Både mænd og kvinder opfordres til at søge stillingen. Ansøgninger stiles til Kirkeministeriet, men skal sendes til Biskoppen over Ribe Stift, Korsbrødregade 7, 6760 Ribe eller pr. mail til: kmrib@km.dk, og skal være biskoppen i hænde senest opslagets udløbsdato kl. 15.00. Udløber den 15. februar 2021.

Der oplyses flg. om embedet:

Holmsland Klit Pastorat består af Haurvig-, Hvide Sande – og Lyngvig sogne. De tre sognes menighedsråd arbejder tæt sammen, og der er velfungerende og samarbejdende personalegrupper ved de tre kirker. Sognene har stor kirkegang (6089 altergæster i 2019) og et meget højt niveau af aktiviteter i kirke og menighed i løbet af ugen.

Ud over den store kirkegang er sognene kendetegnet af et omfattende sang- og musikliv. Pastoratet er præget af et stort og bredt frivilligt kirkeligt arbejde med et tillidsfuldt og godt samarbejde på tværs af arbejdsgrænene. Der er desuden et stort engagement omkring kirkeligt foreningsarbejde, herunder to IM-samfund, FDF, Y's Men's, Sømandscafe, Menighedspleje mv.

Kirkerne på Klitten kendetegner sig i øvrigt ved mange initiativer, her kan nævnes turistkirke, ulvetimer (hverdagsgudstjeneste for børnefamilier), rytmiske gudstjenester, grundlovs-gudstjeneste og meget mere.

Det skal nævnes, at sommerhusgæster og andre turister i store dele af året er en naturlig del af kirkerne på Klitten.

Der er ud over den kirkebogsførende sognepræst ansat yderligere en sognepræst (60%).

Stillingen omfatter afløservagt for hospicepræsten på Anker Fjord Hospice.

Lyngvig- og Haurvig kirker fremstår nyrenoverede, og der arbejdes i øjeblikket med om-

fattende renoverings- og udbygningsplaner for Helligåndskirken i Hvide Sande med udgangspunkt i det store aktivitetsniveau og den store kirkesøgning.

Du kan se mere om pastoratet på www.kirkernepaeklitten.dk eller på facebook under Klittens katedral.

Vi forventer af dig

- at du er en dygtig prædikant og teolog, som kan formidle det kristne budskab.
- at du har lyst til at deltage aktivt i sogne- og menighedslivet, og være en synlig del af lokalsamfundet.
- at du har gode samarbejdsevner og kan samarbejde bredt med alle aldersgrupper og alle dele af det kirkelige spekter.
- at du er en positiv, udadvendt, selvstændig og initiativrig.
- at du kan få ting til at ske, i samarbejde med menigheden og ansatte.
- at du vil være med til at tænke nyt med respekt for kirkens traditioner.

Yderligere oplysninger fås hos

Menighedsrådsformand Jens Nicolai Vejlgard
tlf. 20 21 10 25.

Kristkirkens Pastorat

Stillingen som sp. i Kristkirkens Pastorat i Haderslev Stift er ledig til besættelse fra den 15. april 2021. Der er til stillingen knyttet en forpligtigelse som arrestuspræst på 25%. Stillingen er lønindplaceret i løngruppe 1 i aftale om aflønning af tjenestemandssatte præster i folkekirken. Der er ikke knyttet tjenestebolig til stillingen. Både mænd og kvinder opfordres til at søge stillingen. For ikke ordinerede ansøgere bedes kopi af eksamenspapirer og attest fra Pastoralseminariet vedlagt. Ansøgninger stiles til Kirkeministeriet, men sendes til Biskoppen over Haderslev Stift, Ribe Landevej 37, 6100 Haderslev eller til Haderslev Stifts mailadresse kmhad@km.dk. Ansøgninger skal være biskoppen i hænde senest opslagets

udløbsdag inden kl. 15.00. Udløber den 15. februar 2021.

Der oplyses flg. om embedet:

Kristkirkens Sogn i Kolding søger sogne- og arresthuspræst

Kristkirken søger en præst, som i samarbejde med to kompetente og engagerede præstekolleger, ti dedikerede medarbejdere, et motiveret og aktivt lyttende menighedsråd samt et stort antal frivillige vil være med til at bevare og videreudvikle det gode arbejde for alle i sognet.

Hvem er vi?

Vi ønsker at være en rummelig og favnende kirke, der værdsætter forskellighed. Vi brænder for, at mennesker skal møde Gud gennem gudstjenester og andre spændende tilbud og aktiviteter i og omkring kirke og menighed. Her kan nævnes aldersopdelt børnekirke, babysalmesang, legestue, børne- og ungdomskor og kantori, klubarbejde for børn, juniorer og teenagere, forskellige kirkelige fællesskaber og engagement i sognets diakonale institutioner. Kristkirken er præget af et stort frivilligt engagement og har 150-200 gudstjenestedeltagere til højmesseerne, herunder mange børnefamilier.

Hvad vil vi?

Opgaverne som præst hos os spænder vidt. Ud over at lede gudstjenester og kirkelige handlin-

ger i sognets to kirker, Kristkirken og Immanuelskirken, 25% af stillingen omfatter også opgaven som arresthuspræst ved Kolding Arrest. Her vil der være fokus på samtaler, sjælesorg og afholdelse af lejlighedsvis gudstjenester. Dette ser vi som en klar og fin forlængelse af den diakonale profil, vi ønsker at have i Kristkirken.

Vi ønsker en præst, som med afsæt i teologisk arbejde, vil forkynde evangeliet i et nutidigt sprog, så evangeliet bliver nærværende, vedkommende og aktuelt i forhold til det samfund, vi er en del af.

Vi ønsker en præst for hele sognet, som kan bygge bro til alle grupper i samfundet, og som møder mennesker med empati og anerkendelse.

Vi ønsker en præst, som brænder for at inkludere teenagerne, de unge voksne, de studerende og de enlige uanset alder. Vi ønsker, at du ser dig selv som en del af hverdagen i sognet med kontakter til mennesker både i menigheden, i sognet og i Kolding by, herunder også til kontakten til kirkens internationale relationer og de øvrige kirker i byen.

Hvem er du?

Som person er du ligefrem, inkluderende og har ambitioner for dit virke som præst. Din forkyndelse udspringer af din tro på Gud – du har noget på hjerte, og du forstår at formidle til andre. Om du er nyuddannet, har haft andre job undervejs i din karriere eller kommer direkte fra en lignende stilling er ikke væsentligt. Til gengæld forventer vi, at imødekommenhed og ordentlighed er blandt dine personlige værdier. Der er ingen tjenestebolig knyttet til stillingen, men vi ønsker os en præst, der bor i Kolding og er en del af livet her. Menighedsrådet vil gerne være behjælpeligt med at finde en bolig.

Skulle du have spørgsmål til stillingen, kan du kontakte Menighedsrådsformand Laila Damm, formand@kristkirken.dk eller på tlf. 61 41 16 81.

En indbinding, der glæder hver dag

Hvis De ønsker at få bladet indbundet i smukt, sort bind med guldtryk på ryggen med såvel bladets navn som årgang, så send bestillingen sammen med årgangen og indholdsfortegnelsen (skal printes fra Præsteforeningens hjemmeside) til trykkeriet inden den 1. maj.

Prisen er kr. 695,00 incl. moms.

Tidligere årgange kan også indbindes. Mangler De enkelte numre, kan vi måske være behjælpelige med dette.

Specialfremstillede kassetter

I en praktisk kassette, hvori en årgang af bladet kan være, kan De også holde orden på bladet.

Prisen er kr. 215,00 incl. moms.

Priserne er excl. porto/fragt samt miljøtillæg.

Strandbygaard

+45 96 800 700
www.strandbygaard.dk

Værsgo. Vi giver tæt på

70 mio. kr.

tilbage i renter til kunder, der er medejere af Lån & Spar

Bliv kunde i
Lån & Spar Bank

Ring 3378 1908, book på
lsb.dk/præsteforeningen
eller skriv til
præsteforeningen@lsb.dk

Tæt på 70 mio. kroner! Det får vores kunder tilbage i januar. Fordi de er medlem af en faglig organisation, der ejer os.

Som medlem af Præsteforeningen kan du få personlige fordele og ekstra gode vilkår hos os. For eksempel 3% i rente på lønkontoen. Vi synes nemlig også, der skal være kontante fordele ved fællesskaber.

Sådan får du 3% i rente på din lønkonto

- Du er medlem af Præsteforeningen og har afsluttet din uddannelse.
- Du samler hele din privatøkonomi hos Lån & Spar (LSBprivat®Løn er en del af en samlet pakke af produkter og services, som din økonomi kreditvurderes ud fra).
- De 3% i rente er på de første 50.000 kr. på lønkontoen. Der er 0% på resten.
- Se alle vilkår på lsb.dk/medlemsvilkaar. Rentesatserne er variable og gælder pr. 9. maj 2019.
- Du behøver ikke flytte dine realkreditlån. Men evt. ændringer og nye realkreditlån, skal gå gennem Lån & Spar og Totalkredit.

Læs mere på www.lsb.dk/præsteforeningen

Bare fordi
du er medlem
af

Lån & Spar

Præstekraver

vaskes og pibes. Poignetter vaskes.

Else Markussen

Svanevej 4, 7600 Struer

Tlf. 2298 6246 – elsemarkussen2607@gmail.com

Præstekraver

Vaskes og pibes og Poignetter vaskes.

Anni Kant

Under Egen 12, 7500 Holstebro

Mobil 2087 9525

Flyt dine forsikringer til Tryg Grupperforsikring – og få flere fordele

Som medlem af Præsteforeningen får du fordelagtige priser på forsikringer. Og har du indboforsikring via Tryg Grupperforsikring, får du fri adgang til Plus-fordele, som giver endnu mere tryghed i hverdagen – fx Tryg ID – adgang til rådgivning og hjælp, hvis nogen misbruger din identitet.

Ring og hør mere på 70 33 25 25 alle hverdage fra kl. 9.00 - 16.00. Du kan også læse mere på www.trygrupperforsikring.dk

---

KOLOFON

Den danske Præsteforening, Linnésgade 25, 4, 1361 København K. Tlf. 35 26 05 55. Tlf. tid 10.00-15.00. Mail: ddp@praesteforening.dk Formand: Sognepræst Per Bucholdt Andreasen, Gl. Randersvej 2, 8800 Viborg. Tlf. 29 85 07 55. Ansvarsh. red.: Pastor Jakob Brønnum, Linnésgade 25, 4, 1361 København K. Tlf. 53 60 84 96 • Artikler, debatindlæg og arrangementsmeddelelser (uge til uge) e-mailles til redaktøren: red@praesteforening.dk • Deadline: Fredag 2 uger før udgivelsen, for debatindlæg dog mandag 12 dage før udgivelsen • Annonceindrykning: Direkte til Den danske Præsteforening • Du skal selv kontakte Præsteforeningen, når du flytter – vi får ikke besked fra postvæsenet eller folkeregisteret • Hjemmeside: www.praesteforening.dk • Tryk: Strandbygaard, 6900 Skjern. ISSN 2596-822X • Kontrolleret oplag: 3.668 eksemplarer i perioden 1. juli 2017 – 30. juni 2018. www.praesteforening.dk

---